HIỆU ỨNG CỦA SƯ MONG ĐỢI

15 phút và chi còn 6 giây nữa. Bóng đang ở trên vạch 11m, Bốn cầu thủ bắt bóng dàn hàng chuẩn bị cho pha bóng cuối cùng. Cầu thủ tiền vệ phát bóng và đưa bóng vào lưới. Khi các cầu thủ đón bóng lao về cuối sân, cầu thủ tiền đạo tung cao bóng đúng lúc thời gian cho trận đấu kết thúc. Một cầu thủ bắt bóng của đội Đại bàng gần phía trái của khung thành lao đến trái bóng và thực hiện một pha bắt bóng thật đẹp mắt.

Trọng tài ra tín hiệu bàn thắng đã được ghi và cầu thủ của đội Đại bàng chạy ào ra sân ăn mừng chiến thắng. Hãy đợi xem chuyện gì sẽ xảy ra. Liệu cầu thủ bắt bóng có để cả hai chân vào trong vạch không? Nhìn trên màn hình lớn thì chân anh ấy rất sát vạch, tổ trọng tài quyết định xem lại pha bóng. Bạn quay sang nói với anh bạn của mình: "Nhìn xem! Anh ta bắt đẹp thế cơ mà! Anh ta đã để chân trong vạch. Cần gì phải xem lại bàn thắng chứ?" Anh bạn của bạn tỏ vẻ giận dữ và nói: "Hai chân của anh ta hoàn toàn nằm ngoài vạch rồi! Tôi không tin trọng tài không nhìn thấy điều đó! Anh có điên không mà nghĩ anh ta đứng trong sân!"

Điều gì vừa xảy ra vậy? Liệu có phải anh ta vừa có một tư duy mang tính chất mong đợi? Có phải anh ấy đang tự lừa dối bản thân không? Tôi tệ hơn, liệu anh ta có đang nói dối không? Hay sự trung thành của anh ta với đội của mình – và sự kỳ vọng đội của mình sẽ chiến thắng – đã che lấp đi những nhận định của anh ta?

Tôi suy ngẫm về điều đó vào một buổi chiều tối khi đi dạo từ trường Cambridge đến Nhà tưởng niệm Walker của